

som Lovforslaget bestemmer. Derimod vilde han nok være med til at afløse Tienden; men det ærede Medlem kom tilsidst med en Sætning, som forekom mig, at gøre denne Afløsning aldeles umulig, thi, hvis jeg ikke hørte feil, beregnede han den Sum, der skulde svares, til 50 Millioner. Seg vil dog nok spørge, om man tror, at de, der nu svare Tienden, selv i en Menneftaalder, vilde være istand, til at afløse den, naar de skulde give 50 Millioner for Afløsningen. Seg, tror, at en saadan Afløsning, vilde gaa igjennem mange Slægtled, igjennem mange Menneftaalder, og derfor forekommer det mig, at den Naade, at opnaa en Afløsning paa staar, saa fjernt, at det er meget tvivlsomt, om den i Grunden vil blive til Nytte for Andre end dem, som eie store Kapitaler. Derimod er jeg enig med den ærede sidste Taler i, at man meget godt kan gaa inden i Lovforslaget foreslaaede Vej, naar man gaar ind paa det samme Princip, hvorpaa man gik ind ved Udvæjningen af det privilegerede og det uprivilegerede Hartkorn. Der høitagtede Indenrigsminister sagde rigtig nok, at Tiendefriheden var gaaet over fra at være et personligt til at blive et reelt Privilegium; men man kan dog ikke sige, at det er et mere reelt Privilegium end den Stattefrihed, det privilegerede Hartkorn i sin Tid havde. Det forekommer mig derfor, at man kunde gøre de nuværende tiendefri. Sorder, tiendeflgtige paa samme Naade, som i sin Tid blev anvendt, da man paalagde dem den samme Betsatning, som de uprivilegerede Eiendomme havde, og jeg tror, at dette meget let kunde opnaas ved at benytte det foreliggende Lovforslag. — Seg skal imidlertid ogsaa gøre opmærksom paa, at der er sket adskillige Ting, som gaa i en Retning, der er modsat den, som den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 2den Valgkreds gjorde gjældende. Kan man sige, at Tiendefrihed er et reelt Privilegium, kan man ogsaa sige, at den Frihed, der efter Forordningen af 1ste Oktober 1802 var givet for visse Landeiendomme med Hensyn til Bygningsafgift, paa en Naade var ligesaa reelt. Vel har denne Frihed ikke varet i flere Aarhundreder, men den har dog varet i over 50 Aar, og desuagtet bestemte

man ved Næringsloven af 29de December 1857, at kun de, der vedbleve, at bo i de samme Boliger, skulde være fritagne for at svare Bygningsafgift, naar de drede visse Næringer, med Hensyn til hvilke det før var Frihed for Bygningsafgift, hvorimod alle de, der skiftede Bopæl, strax skulde svare Bygningsafgift efter Forordningen af 1802. Det forekommer mig, at denne Ophævelse af en saadan Frihed, der skete saa pludselig, gaar temmelig stærkt imod det Princip, det er gjort gjældende af det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds, og det forekommer mig, ogsaa at tale noget imod det Princip, som den høitagtede Indenrigsminister vil gøre gjældende. Seg kan paa den anden Side fremhæve en Bestemmelse, der lagde en Byrde paa det privilegerede Hartkorn, nemlig den, at Gierne, deraf skulde være forpligtede til at holde Rytterheste. Til denne Byrde blev der ikke taget Hensyn ved Hartkornsegaliseringens loven af 1850, men den blev i 1851 overført paa Kommunerne, og da man for nogle Aar siden gik til at fritage Kommunerne derfor, lagde man Byrden over paa Hartkornet. Seg vil dog spørge det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds, om de Eiendomsbesiddere paa Landet, der havde kjøbt deres Eiendomme endog kun kort Tid før den sidstnævnte Lovs Udkommen, have gjort nogen Regning paa, at de skulde faa denne stadige Byrde paa Hartkornet for Distriktshestenes Skyld? Det tror jeg neppe. Vel var det en mindre Sum, hvormod Taleren da var, men Principet er dog, at man har taget en Byrde, der fra Begyndelsen af udelukkende hvilede paa det privilegerede Hartkorn, og har overført den paa det uprivilegerede. Naar man følger disse Exempler, dels hente fra Næringsloven, som med et ophævede fritagelsen for at svare Bygningsafgift af en stor Del Bygninger, og ligeledes hente fra de to Love, nemlig den af 1851 og den senere Lov, der søgte forpligtelsen til at holde Rytterheste fra det privilegerede Hartkorn over paa det uprivilegerede, synes det mig dog, at det, der her foreslaas, gaar omtrent i samme Retning. Man kan derfor, som den ærede sidste Taler har sagt, godt faa Forfjellen udjævnet, naar man vil gaa ind paa at give